

Սիրեցեալ ժողովուրդ Հայոց
Որ յԵրուսաղէմ, ի Յորդանան,
ի Պաղեստին, ի Հայաստան
եւ ի Սփիւռս տարացրուեալ.

Փառք Ամենակալին, այս տարի եւս, համախմբուած ենք
Քրիստոսի Ծննդեան Սուրբ Տաճարին եւ Մսուրին մէջ, ի
Բեթղեհէմ, եւ ըստ հայկական աւանդութեան, Երուսաղէմի
Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութեան եւ մեր ժողովուրդի
հաւատաւոր զաւակներուն հետ, Սուրբ Երկրի սրբավայրերուն
մէջ դարաւոր մեր առանձնաշնորհումներուն համաձայն, յանուն
մեր ազգին, կը մատուցանենք մեր Սուրբ Պատարագը, եւ կը
կատարենք Հայաստանեայց Առաքելական Ուղղափառ մեր
Եկեղեցւոյ պաշտամունքները:

* * *

Սակայն մեր աշխարհամասին մէջ, տակաւին կը
շարունակուին ատելալառ սպանութիւններ եւ ահաբեկիչ
կործանումներ, յանուն ազատութեան, ապահովութեան, ար-
դարութեան եւ խաղաղութեան: Եւ անձկութեամբ կը սպասենք
որ, Պաղեստինեան եւ Իսրայէլեան ղեկավարներ, համերաշ-
խութեան ոգիով խորհրդակցին, եւ իբրեւ նոյն Աբրահամու
սերունդներ, հաշտօրէն ապահովեն, խաղաղ կենակցութիւնն
ու բարգաւաճումը իրենց պետութեան եւ իրենց հայրենիքին:

Տարիներ կ'անցնին, եւ մենք՝ մերթ յուսալից, եւ մերթ
յուսախար, կը տուայտինք՝ ականատես եւ ականջալուր դառ-
նալով, կործանումի եւ ողբի աղաղակներուն, իբր արձագանգ
թէ՛ Իսրայէլեան եւ թէ՛ Պաղեստինեան ժողովուրդներուն
ողբերգութեան, աղօթելով որ վերջ գտնեն՝ կործանարար
պայքարները, ցեղային ատելութիւնները, ընկերային եւ
տնտեսական տագնապներու հետեւանքով աննիտումը ընտա-
նիքներու. որպէս զի օրհնաբեր աւետիսը հրեշտակներուն,
բոլոր ժողովուրդներուն համար հրաւեր դառնայ, գոհունակ
սրտով հնչեցնելու երկնային պատգամը.՝ “Փառք ի բարձունս
Աստուծոյ. եւ յերկիր խաղաղութիւն. ի մարդիկ հանութիւն”:

Խաղաղութեան պատգամը, եւ տնաշէն խաղաղութեան
անխարդախ պայմանը, Եսայի մարգարէին բերանով, Տէրը
արդէն պատգամած է, յիշեցնելով թէ՛ իրերամերժ ժողովուրդ-
ները պէտք է ձուլեն իրենց (մահաբեր եւ տնաքանդ) սուրբը,
եւ զանոնք բերքի եւ մշակման խոփերու վերածեն, եւ իրենց
սուրբները փոխակերպեն հնձող մանգաղներու, որպէս զի

այլևս ազգ ազգի վրայ սուր չբարձրացնէ, եւ սերունդներ “ոչ եւս ուսանիցին տալ պատերազմ”:

Նոյն է պատգամը Քրիստոսի մարդեղութեան եւ Աստուածայայտնութեան խորհուրդին: Պատգամը յոյսի եւ փրկութեան: Անհատներուն, ինչպէս նաեւ ազգերուն համար: Որոնք Զարին կործանարար սաղարաններուն դէմ, հոգիի պատերազմն է որ պէտք է սորվին պատերազմիլ:

Եւ արդարեւ, Բեթղեհէմի խոնարհ մտւրին մէջ ծնած խոստացեալ Փրկիչը, մարգարէներու նախագուշակած Մեսիան, եւ “Մարդացեալ Աստուածորդին”, եղա՛ւ եւ է՛ հրաշագործ Վարդապետը եւ յաւերժական տիպարը՝ հոգիի պատերազմը պատերազմող, եւ իր խաչելութեան խորհուրդով՝ հոգիի խաղաղութեան եւ երջանկութեան երաշխիքը ապահովող: Անհատներուն, ինչպէս նաեւ ազգերուն, եւ ամբողջ մարդկութեան համար:

Այսօր ամբողջ աշխարհը պէտք ունի երկնառաք այդ նոյն Վարդապետին եւ Անոր լուսատու նանապարհին, եւ փրկութեան խրախուսանքին:

* * *

Անխորտակելի այս հաւատքին հանդէպ անսասանելի հաւատարմութիւնն է, որ պայծառ պահած է Հայ ժողովուրդի գաւակներուն նայուածքը դէպի Բեթղեհէմի աստղը, եւ անշեղ առաջնորդած է անոր ապրելու կամքը, բարոյական խղճմտանքը, եւ անոր գործելու, եւ ստեղծագործելու աննկուն հոգին:

Կ'աղօթենք որ խաղաղութեան, ապահովութեան եւ արդարութեան երաշխիքները ի գործ դրուին եւ իրականանան, համերաշխ համակեցութեամբը ժողովուրդներու, “Զի լոնսցին պատերազմունք”, եւ որպէս զի դադրին “յարձակմունք բշտամեաց, եւ տնկեցի սէր եւ արդարութիւն ի յերկրի”:

* * *

Աստուածային օրհնութիւն է որ ազգերու ընտանիքին մէջ, Հայ ժողովուրդը առաջինը եղաւ ազգովին յայտարարելու, թէ յանձն առած է կրել Յիսուսի խաչը, հաւատալով Անոր յարութեան, եւ Անոր աւետարանած “հոգիի պատերազմին” եւ յաղթանակին:

Եւ Քրիստոսի 2003 տարեշրջանին, ազգովին մեր երախտագիտութիւնը յայտնեցինք Աստուծոյ, յիշատակելով, թէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի տեսիլքը մարմնաւորող Կաթողիկէ Սուրբ Էջմիածին Մայր Տանարի հիմնադրման եւ կառուցման

1700 ամեայ տարեդարձը, եւ թէ՛ նոյն ժամանակ, Հագարամ-
եայ յորեկեանը նշելով Ս. Գրիգոր Նարեկացի աստուածախօս
հոգեբոլորին “Ի խորոց արտի խօսք ընդ Աստուծոյ”
“Ողբերգութեան Մատեանին”:

Մեր Եկեղեցւոյ շնորհաբաշխ բազում այսպիսի
օրհնութիւններուն համար, մեր ժողովուրդի արտաբուխ
մաղթանքն է, որ Աստուծոյ հովանաւոր Աջին ներքեւ,
ապահոգ եւ անսասան, գոյատեւէ եւ ստեղծագործ կեանքով
անի՛, հայրենի մեր պետութիւնը, եւ Քրիստոսի հայադրոշմ
Մայր Եկեղեցին, որ ի Հայաստան եւ ի սփիւռս տարացրուեալ.
կենդանարար Ս. Հոգւոյն դրոշմովը շնորհագարդ ըսպառա-
զինուած իր նուիրապետական Աթոռներու գահակալներով.-

Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Ամենայն Հայոց Հայրապետ,
Նորին Ս. Օծութիւն, Տ. Տ. Գարեգին Երկրորդ Սրբազնագոյն
Կաթողիկոսով.

Եւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Հայրապետ, Նորին Ս.
Օծութիւն, Տ. Տ. Արամ Առաջին Վեհափառ Կաթողիկոսով.

Եւ Կոստանդնուպոլսոյ Հայոց Ամենապատիւ Տ. Մեսրոպ
Արք. Մութաֆեան Սրբազան Պատրիարքով.

Որոնց կենաց առողջութեան համար ամէն օր կ'աղօթենք
Ս. Պատարագի ընթացքին, Տիրոջ խնդրելով.- “Շնորհեսցես
մեզ ընդ երկայն աւուրս, ուղիղ վարդապետութեամբ”:

Նաեւ կ'աղօթենք որ, Ամենողորմ Աստուած ողորմի
Սուրբ Երկրին, եւ փրկէ մարդկութիւնը երկրագունտի ամէն
մէկ աշխարհամասին մէջ բռնկող եղբայրասպան ոմբակոծու-
թեանց կործանարար ծրագրումներէն, որպէս զի Մարդացեալ
Աստուածորդւոյն պատգամին անսալով, եւ երախտագէտ
հոգիով, կարենանք աւետել աշխարհին.-

- Քրիստոս Ծնաւ եւ Յայտնեցաւ:
- Օրհնեալ է Յայտնութիւնն Քրիստոսի:

Թ.Ա.Մ.

18 Յունուար 2004

*Beloved children of the Armenian Apostolic Orthodox Church,
dwelling in the Motherland Armenia and dispersed in the Diaspora;
-Dear members of the Universal Church of Christ;
-and faithful children of the Creator God of Universe.*

Glory to God the compassionate and merciful, for granting us the opportunity to greet you, from the Grotto of the Holy Manger, in the city of Bethlehem, the birthplace of our Lord and Savior Jesus Christ.

We are bereaved that, because of the prevailing political circumstances, His Excellency, President Yasser Arafat could not be with us. We are pleased, however, to have amongst us the representatives of the Palestinian National Authority, who have joined us in our worship, with the Saint James Brotherhood of the Armenian Patriarchate of Jerusalem, and the Armenian Community.

For some years now, in our region especially, and in the whole world in general, instead of Love and Peace, hatred and violence is incited, urging human beings into inhuman acts of terrorism and massacres.

We are conscious of the sufferings of all communities and peoples, with the pains of loss of life, violence, unemployment, uncertainty, turmoil and fear.

We witness and we share all these sufferings with anxiety and compassion, because it is tragic that bloodshed and horror should prevail in this Holy Land, the Land of Peace, the Land of Salam, the Land of Shalom.

We are reminded that the word Salam, Shalom, Peace, Khaghaghotiune, is a word of blessing in all our languages, and is used as a central message in all our Scriptures and Holy Books, to pay heed to and to be practiced.

We all, as religious Communities, are called upon to speak in the name of Love of the same God of the Universe.

And indeed, it is in this spirit of Love, that the religious leaders have been asking the Heads of States, the Leaders of Nations, and the conscientious faithful of all the children of: The God of Israel, and of the compassionate Allahu rahman al-rahim of Kor'an, and of God the Father, the Creator of heaven and earth, as He has revealed Himself in the Holy Books of the Old and the New Testaments, to join in prayers and in action, to alleviate the plight of the suffering of the peoples of this Holy Land, whether Palestinians or Israelis, whether Christians, Jews or Muslims, in order to lend their hearty support in establishing permanent security and lasting peace, for generations to come.

This crisis is devouring and inhumanizing mostly the younger generation – Jewish, Christian and Muslim alike – and that is perhaps the most heart-breaking tragedy of the present situation.

With compassion we join the poet who addresses the children of All Nations as the innocent victims of the inhumanity of man to man, and ask them to plead to mankind and especially the "Blood-thirsty Leaders", to return to "International brotherly love", "to the Spirit of God".

The poem is entitled "Children".-

